

Petr Vašát před bronzovou bustou dědečka Josefa Abraháma, majitele cihelny v Kunovicích od sochaře Franty Uprky.

Petr Vašát

SPOLUZAKLADATEL
UNIKÁTNÍ SBÍRKY
OBRAZŮ JOŽI UPRKY

Tvrdí o sobě, že je Moravák žijící v Praze. Narodil se ve Zlíně, žil v Uherském Hradišti a v roce 1985 se s rodinou přestěhoval do Prahy.

Pracoval v jednom z centrálních orgánů státní správy, později se stal soukromým podnikatelem. Jako patriot Slovácka, milovník a mecenáš výtvarného umění založil v roce 1995 Galerii Joži Uprky. Je znalcem jeho života a díla. Proč se slavný francouzský sochař August Rodin rozhodl navštívit Uprkovo rodiště na moravském Slovácku? A jakou hodnotu má Uprkův obraz Vlčnovská Jízda králů?

Co vás v mládí nejvíce ovlivnilo z hlediska kunsthistorie?

Výtvarné umění jsem začal vnímat jako dítě zásluhou svého otce, který vlastnil řadu knih o malířích a sochařích. O umění se u nás často hovořilo, otec mě také čas od času vzal na výstavu malířů a sám také jako samouk rád maloval, hlavně kytice a zátiší. Láska k výtvarnému umění ve mně zůstala a přerostla až v závislost. Bez tohoto životabudiče si život nedokážu představit. Ovšem kunsthistorie je široký pojem a já závidím všem, kteří si tento obor osvojili se vším všudy. U mne je to spíš láska k výtvarnému umění.

Vzpomínáte na první setkání s obrazem Joži Uprky?

Bylo to na jedné výstavě, kam mě vzal táta. Už v té době byl pro mého otce obraz od Joži Uprky, jako pro otce tři dětí, finančně nedosažitelný sen. Krátce po této výstavě si koupil monografii o jeho životě a díle, ve které jsme spolu často listovali. Už tehdy jsem obdivoval Uprkovy barevné obrazy s pestrými kroji. Byla to ještě doba, kdy kraj na Slovácku byl součástí kultury odívání a většina našich sousedů stejně jako moje babička se ke kroji vždy hrdě hlásila. Avšak velmi živé vzpomínky mám na setkání s prvním olejem od Uprky. Získal jsem jej ze soukromé sbírky v Jihlavě.

O ten samý obraz měl zájem slavný hokejista Jaroslav Holík. Protože si ho ale nepříjel vyzvednout ve stanovený čas, byl můj.

Máte na Jožu Uprku nějaké osobní vazby?

Dlouho jsem se přátelil s Uprkovou vnučkou MUDr. Evou Novákovou – Uprkovou. Právě ona se výraznou měrou zasloužila o znovuoživení svého slavného dědečka na české a evropské výtvarné scéně. A také to byla právě ona, která mne spolu se synem své sestry MUDr. Petrem Vránkem podporovala při založení galerie Joži Uprky v roce 1995 v Plzeňské ulici v Praze.

Dnes je jeho stálá expozice v bývalé jezuitské koleji v Uherském Hradišti. Ale jak to bylo od začátku?

O vzniku takové galerie jsem jako Moravák žijící v Praze začal uvažovat kolem roku 1990. Už tehdy se mi jevilo Uherské Hradiště jako nejvhodnější místo pro její umístění, protože Uprka toto město vždy považoval za přirozené centrum moravského Slovácka. Moji přátelé mě od tohoto záměru odrazovali, a tak jsem vybudoval Uprkovu galerii na Plzeňské ulici v Praze. Slavnostní otevření v roce 1995 proběhlo právě za účasti vnučky malíře MUDr. Evy Novákové. V ten okamžik jsem to považoval za její požehnání a závazek do budoucna. Poté jsem celou expozici přestěhoval do rozsáhlých prostor galerie

Vincence Kramáře v Praze Dejvicích. A po téměř 12 letech se tento velikán vrátil zásluhou Zdeňka Zemka, patriota Slovácka, do svého rodného kraje, samého srdce tohoto regionu, Uherského Hradiště. Do zrekonstruovaných prostor barokní budovy bývalé jezuitské koleje byla stálá expozice definitivně umístěna v roce 2012. Nyní je jednou z největších stálých expozic jednoho malíře 19. a 20. století v Evropě.

Na ploše 1200 m² ve 12 výstavních sálech je vystaveno 160 Uprkových děl, z nichž některá patří mezi stěžejní díla českého a evropského výtvarného umění.

Je Joža Uprka dostatečně doceněn umělec mezi světovými tvůrci?

V 30. letech 20. století byl jedním z nejvyhledávanějších a nejdražších malířů u nás. Jeho obrazy vlastnili jen renomované galerie, ekonomicky zajištění investoři a sběratelé výtvarného umění. Určitě je zajímavé, že za monumentální dílo Vlčnovská Jízda králů obdržel honorář, za který si koupil zámek v Kloboučicích u Ilavy na Slovensku s rozsáhlým parkem, kde prožil poměrně značnou část svého života. Po jeho smrti v roce 1940 ale došlo k jeho postupnému ústupu ze slávy. Nebylo to dáno, jak někteří povrchní badatelé tvrdili, jeho statkářským původem, ale paradoxně jeho pověstí úspěšného a ceněného malíře. To totiž vedlo k nebyvalému zájmu podvodníků přiživit se na jeho slávě. Četné napodobeniny, jejichž výtvarná úroveň byla často hrozná, vedly k tomu, že o Uprku nebyl řadu let zájem. Bohužel dodnes k nám lidé přichází s padělkami jeho děl, z nichž některé v dobré víře pořídili jejich předkové. Jsme rádi, že i naším přispěním se počet napodobenin snížil. Dnes má Joža Uprka na trhu s výtvarným uměním své pevné místo.

Jak se Uprkovi podařilo přivést na Slovácko slavného francouzského sochaře Augusta Rodina?

Návštěva Augusta Rodina, jednoho z největších sochařů 19. století, v roce 1902 byla událost, která je dodnes v popředí zájmu historiků, kunsthistoriků i milovníků výtvarného umění. Rodin totiž velmi nerad cestoval. V Paříži měl svůj ateliér a školu, přesto se rozhodl navštívit Uprku v jeho rodišti v Hroznové Lhotě na moravském Slovácku. Celý umělecký svět to tehdy vnímal jako

Petr Vašát před rozměrným obrazem Boží tělo ve Velké.. o který se zajímal Uprkův přítel, tehdejší sládek Plzeňského Prazdroje.

mimořádnou událost. Největší zásluhu na tom měl jeho student Josef Mařatka, malíř Alfons Mucha a zejména malířka Zdenka Braunerová, která v té době žila v Paříži a svým šarmem a diplomatickým jednáním dokázala Rodina přesvědčit, aby navštívil nejen Prahu, ale i Slovácko. Rodin byl vřelým přijetím a vším, co zažil na Slovácku, tak ohromen, že na to velmi často vzpomínal. Zajímavé dobové fotografie a artefakty z této návštěvy vlastní muzeum Auguste Rodina v Paříži. Tím, že Rodin označil Uprku za velkého malíře, otevřel oči i některým tehdejšími škarohlídům.

V mé soukromé sbírce je originál dopisu od Rodina adresovaný Uprkovi s velkým poděkováním za vřelé přijetí.

Kdo z významných osobností vaší expozici navštívil?

Významnou událostí v naší galerii bylo společné zasedání české a slovenské vlády v roce 2012. Přivítali jsme většinu premiérů vlády ČR a další nejvyšší ústavní činitele, mezi kterými nechyběl ani tehdejší prezident ČR Václav Klaus. Velmi často k nám přijíždí i návštěvy ze zahraničí. Za všechny - velvyslankyně Číny v ČR Ma Keging, velvyslanec Španělska v ČR Angel Lossád Tores-Guvedo, velvyslanec Slovenska v ČR Peter Weis v doprovodu tehdejší velvyslankyně ČR na Slovensku Lívie Klausové. Hosty v naší galerii byli i známí umělci jako např. Ladislav Štáidl, Felix Slováček, Marcela Laiferová nebo Pavel Šporcl. S životem a dílem Uprky jsme měli možnost seznámit i Josefa Středulu, Medu Mládkovou, Vladimíra Železného, kardinála Miloslava Vlka, kardinála Dominika Duku i současného kardinála Jana Graubnera.

Jaké jsou doprovodné aktivity v propagaci díla Joži Uprky?

Vždy poslední sobotu v měsíci pořádáme v galerii komentované prohlídky, do prodeje jsme zařadili reprezentativní vícejazyčný nástěnný kalendář Joži Uprky - Evropana slováckého venkova na rok 2025. o který je tradičně velký zájem. Uprku a jeho galerii propagujeme i ve spolupráci s vinařstvím Blatel, které přišlo na trh s novou obchodní značkou oblíbených odrůd Joži Uprky, láhve mají na vinětech reprodukce jeho obrazů s motivem vinohradu. Budeme pokračovat v organizování tematických výstav malířů Slovácka v zázemí naší galerie. Podíleli jsme se na dopracování scénáře pro pořad ČT Toulavá kamera o životě a díle Joži Uprky. Připravili jsme úspěšnou třídenní návštěvu Johna Muchy, vnuka malíře Alfonse Muchy po stopách jeho dědečka, přítele Uprky na Slovácku. A samozřejmě budeme rádi, pokud k propagaci díla Joži Uprky přispěje i tento náš rozhovor.

Jak je Uprka vnímán v zahraničí?

Velmi oblíbený je mezi našimi krajanými zejména v USA, kde se před 6 lety uskutečnila jeho putovní výstava. S velkým zájmem a opakovaně si jeho expozici prohlédl i náš tehdejší velvyslanec ve Vatikánu Pavel Vošalík, který navrhoval uspořádání Uprkovy výstavy ve Vatikánu. Až s nečekaným úspěchem se setkala v roce 2002 Uprkova výstava v SAE v Abú Dhabí. Počáteční obavy z toho, jak ho přijmou v zemi s jinou kulturou a tradicemi, byly zbytečné. Dodnes je pro mě záhadou, s jakým úspěchem se Uprka v arabském světě setkal. Existuje i celá řada dalších indicií, které potvrzují, že i v zahraničí je tento náš významný malíř vnímán velmi pozitivně. Je to dáno i tím, že jeho obrazy vyzařují pozitivní energii na každého diváka bez rozdílu, kde se narodil a ve které zemi žije. ☺